

Cēsu Vēstis

Abonēšanas maksa ar piesūtīšanu pa pastu par 1 mēnesi 50 sant., ceturksni Ls 1,25, gadu Ls 4,50. Numurs maksā 10 santimus. Pārdošanas vietām un kolportieriem rabats.

2 reizes mēnesī bezmaksas pielikums

Nedēļas laikraksts

tautsaimniecībai, zinātnei, literatūrai, mākslai un sabiedriskai dzīvei.

Redakcija, kantoris un ekspedīcija Cēsis, L. Katrinas ielā Nr 9 (Rūd. Jēpes grāmatu spiestuvē), tālrunis 88. Pasta kastīte 32. Pasta tekošs rēķins 6740.

Sludinājumu maksa: priekšpusē 30 sant., tekstā 24 sant. un sludinājumu daļā 14 sant. par viena līniju rindu + 5% sludināj. nodokļa. Darba mēklētājiem un labdarības tēstādiem rabats.

Iznāk piektdienās.

336. n-rs.

Piektdien, 1939. gada 8. decembrī.

6. gads.

Ludvigs Ozoliņš

Lepnā pašapziņa.

Tas nebūt vēl nav tik sen, nav aiz kalniem vēl tie laiki, pat avižu papīrs vēl nav paspējis nodzēst, kur tika iespiesti vēsturiskie attaisnojumi un pierādījumi tam, cik muļķīga un apkaunojoša tā pasaka, kas pauda par 700 latviešu tautas verdzību gadiem. Un ne tikai par tiem kā vēstures posmu, bet vēl soli tālāk — par psiholoģisku pazīmi, pādām, ko šis laikmets paredams ieminis latvieša dvēselē, proti: verga garul.

Domāju, ne tikai latvietis, bet ikviens apzinīgs cilvēks, objektīvs vēstures vērotājs, resp. lasītājs sapratis gan ko citu. Sapratis to latvieša nesalaužamo īstību, kas cauri visdrūmākiem gadu simtiem spējis iznest savu un savas tautas vārdu, kas spējis dot sev turību, patstāvību un neatkarību, kas pratis sev izcīnīt valsti, kas pratis to vadīt un valdīt cauri visdraudošākām krīzēm un nedrošību laikmetiem, kas pat līcis visai pasaulei reiz paceltis acis visnevalīgākā brīdī un apbrīnot latvieša varonību un meklēt kartē: kur tad ir tā valsts, ko apdzīvo tik varonīga tauta?

Un tagad mēs paskatāmies no vēstures augstumiem uz ikdienas līdzēnēm, no visu vienu nāciju aptverošā tautas vārda uz atsevišķo tautas locekli, atsevišķo cilvēku. Lasām un vēlreiz lasām sarakstu aiz saraksta, kurā atradīsim latviešus, kam aizvien vēl nav bijusi diezgan mīļa un silta mūsu dzimtene, kam aizvien vēl nav bijis pietiekoši labi mūsu tēvu tēvu zemē, ka tā jāpamet uz visu mūžu, un galvenais — kuru dvēselēs nav nevienas dzirkstis no pašapziņas un pašlepnuma, kam — latviešu ģimenē un latviešu sētā dzimušam un augušam — kauns bijis nest latvieša vārdu, kas visu mūžu slēpies un slāpstījies aiz bīzmaņa gara, droši vien klusībā un aizmugurē noniecinādams ir savu tautību, ir valsti, ir zemi, kurā atdusas viņa senču un piederīgo piņši. Viņš aizmirs — lai kur tas arī ietu, lai kādu maizi ēstu, kas nepratis cienīt savu tautu, to arī nepratis cienīt neviena sveša tauta. Viņš nodevis sevi aizmirstībai, jo ar aizmirstību no viņa atvadījusies arī latviešu tauta.

Tā tad, ja mūsu tautā arī mitis verga gars, ja arī bijušas dvēseles bez nacionālā un cilvēcīgā lepnuma, tad tās arī paputkā peli vējā. Mēs dzīvojam valsti un laikmetā, kuram dots lozungs: „Pats dari, pats izpildi, pats atbildi!” Esī cilvēks un

Pateicība

Klusais aicinājums ziedot līdzekļus valsts aizsardzības fondam patiesi ir radis zelta atbalsi. Sirdis aizkustinošā un prātus mierinošā atsaucība viena vienīga mēneša laikā pacēlusi mūsu bruņošanās spējas ar vairāk kā diviem miljoniem latu.

Šī patriotiskā aizrautība no jauna apliecina Latvijas pilsoņu gatavību un apņēmību nest katru upuri par labu mūsu armijas stiprumam un tēvzemes drošībai.

Noslēdzot ziedojumu vākšanu valsts aizsardzības fonda vajadzībām, izsakām sirsnīgu pateicību visiem ziedotājiem — uzņēmumiem, iestādēm, biedrībām, organizācijām, valsts, pašvaldību un sabiedrisko pasākumu un profesiju darbiniekiem, skolotājiem un skolniekiem, strādniekiem, zemturim, it visiem laukos un pilsētās, kas atsevišķi vai apvienoti mazumā vai lielumā uzticīgi piedalījušies šo 2 miljonu sanešanā, kā čaklas bites arvien atminēdamās ceļu uz savu drošo māju.

Valsts un Ministru Prezidents **Kārlis Ulmanis**.

Kara ministrs ģenerālis **J. Balodis**.

apzinies savu vērtību, un esi lepns uz to, kā lepns ir vecais zemnieks pastalās un, savas rokas rādīdams saka: „Ar tām es cēlu savas mājas un dzīvi.” Ar tām asinīm, kas lietas no mūsu tautas ķermeņa, izpērkot tautas un valsts suverenitāti, mēs esam ieskaitīti mūžīgā kopībā. Es esmu tas, kas es esmu. Es esmu latvietis. Un lepns es esmu uz to, jo mūžība nevērtēs

Ev. dievkalpojums

„Kad visā pasaulē iesāksies 100 g. miera laikmets?”

Bībeles atbilde.

Svētdien, 10. dec. pl. 6 vak. Adventistu draudzē Palasta ielā 15. Gaismas gleznas. Ieeja brīva.

ne manas smalkās manieres, ne mikstās mēbeles, ne kungu sabiedrību, bet garu un dvēseli, kas mani un kas savā latviskā vienkāršībā nes upurus ar mani uz manu tautu.

Cēsu novada atbalsts tēvzemes sargiem.

Uz Valsts un Ministru Prezidenta **Kārla Ulmaņa** un kara ministra ģen. **Jāņa Baloža** aicinājumu ziedot par labu Valsts aizsardzības fondam, atsaukušies, ziedojot latos: J. Okāts ar ģimeni Lizumā 3; A. Dukurs Cēsis 10; J. un A. Slokas Skujenes pagastā 5; Cēsu skolotāju insti-

tuta mazpuiks 25; a/s „Augļu dārzs” Cēsis 1500; a/s „Augļu dārzs” Cēsis valde, revīzijas komisijas locekļi, darbinieki un strādnieki 590,50; E. Kalniņš Straupē 10; Cēsu draudzes pamatskolas skolotāji un skolēni 16,80; Cēsu lauku draudzes palīdzības komiteja 25; A. Hartmane Cēsis 10; Priekuļu pagasta savstarpējā apdrošināšanas biedrība 50; V. Liberts ar ģimeni Cēsu pagastā 10; Valves krājaizdevu sabiedrība 50; Valves krājaizdevu sabiedrības darbinieki 35; Cēsu apriņķa skolu darbinieki 30; Vecpiebalgas Upītes pamatskolas skolotāji, skolēni un darbinieki 75,90; Cēsu pilsētas polic. kārtibnieks K. Segliņš 5; Marija Ziediņš, Cēsis 2; Kārlis Bedritis, Stalbes pag. 5; Cēsu pag. 6. kl. pamatskolas skolotāji 15; no izrādes š. g. 18. novembrī 145,33; Dāvis Peičis, Cēsis 10; 10. Cēsu aizsargu pulka karoga rotas komandieris 52; Cēsu pilsētas un lauku ev.-lut. draudzes 81,06; Cēsu apriņķa tautskolu inspektors D. Soste 100; 2. Cēsu pilsētas pamatskola 257,66; Skujenes pag. valde, pašvaldības amatpersonas, tehnic. darbinieki un iedzīvotāji 100; Cēsu pilsētas krājķase 200; Ed. Timrods, — Rankā 50; Raunas savstarpējā apdrošināšanas biedrība 50; Jaunpiebalgas kultūras biedrība 50; Kūduma krājaizdevu sabiedrība 50; Drustu viesīgā biedrība 50; Kārļu pamatskola 20; Rankas mašīnu koplietošanas sabiedrība 20; Pauls un Alma Kaspareci, Cēsis 10; Jānis Zābers, Rankas pag. 10; Anna Šulmeisters, Rankas pag. 10; Jēkabs Rudzītis, Kūduma pag. 10; Kārlis Briksis, Cēsu pag. 10; Lizuma pag. 6 kl. pamatskola 56,56; Taurupes krājaizdevu sabiedrība 30; brāļi Dzeņi Ergļos 21; Vecpiebalgas pag. Ogrēnu 6 kl. pamatskolas skolotāji un skolēni 66; Cēsu pilsētas tautas konservatorijas pedagogi 60; Kārlis Vārns, Kārļu pag. 4; J. Grubers, Kārļu pag. 5; Raunas ev.-lut. draudzes 18. novembra dievkalpojuma kolekte 26; Cēsu krājaizdevu sabiedrība Avots 250; Kūduma pag. valde un darbinieki 80; A. Venners, Ieriķos 5; Pēteris Sēlis, Rankā 10; A. Laiders ar kundzi, Cēsis 5; Cēsu valsts ģimnazijas mazpulkis 10; R. Zariņš ar ģimeni, Cēsis 10.

Visiem atsaucīgajiem ziedotājiem Valsts Prezidents **Kārlis Ulmanis** izsaka savu sirsnīgu pateicību.

Cēsis.

Karavīrus un civiliedzīvotājus vieno kopējs mērķis. Sirsnīgās, draudzīgās attiecības, kādas Cēsis izveidojušas starp karavīriem un civiliedzīvotājiem, jo spilgti parādas tagadējā laikā, kad Eiropā plosas karš un latviešu tauta ciešā vienībā ar varonīgo armiju stāv nomodā par savas zemes drošību un brīvību. Apliecinot dziļās simpātijas Cēsu civiliedzīvotājiem, ģenerālis R. Klīnsons sestdienas vakarā bija aicinājis virsnieku klubā kā savus viesus vietējās administrācijas, valsts un pašvaldības iestāžu un sabiedrisko organizāciju vadītājus personas. Uzrunājot sanāksmes dalībniekus, ģenerālis R. Klīnsons nodeva armijas komandiera ģenerāļa K. Berķa sveicienus. Tālāk savā runā ģenerālis izteica prieku par ciešo draudzību, kāda pastāv starp Cēsu sabiedrību un karavīriem. Tikai ciešā vienībā saslēgušies, uzsvēra ģenerālis, mēs uzvarēsim visas grūtības un izpildīsim uzdevumus, ko uzliek tagadējais pārbūvējamais laiks, kad tuvumā un tālumā pie apvārkšņa savelkas tumši mākoņi. Apriņķa vecākais J. Ringmanis sveica karavīrus savā pilsētas vecākā H. Blumberga un Cēsu sabiedrisko organizāciju vārdā. Pulkvedis K. Šepko apliecināja, ka karavīri vienmēr gatavi pildīt valsts un armijas augstākās vadības pavēles. Telegrafa un telefona rajona priekšnieks R. Kaue karavīriem nodeva vietējo valsts iestāžu vadītāju labākos novēlējumu un draudzības apliecinājumus. Par karavīru un skolu jaunatnes sadarbību runāja Cēsu valsts skolotāju institūta direktors K. Opmanis. Vakars aizritēja sirsnībā un istā saskatā, pierādīdams, ka

SLUDINĀJUMUS VISIEM LAIKRASTIEM UN ZURNALIEM, KĀ ARI GRĀMATU, LAIKRAKSTU UN ZURNĀLU PASŪTĪJUMUS PIENĒM

„LETAS” kioskos

Cēsu, Ligatnes, Ieriķu, Valmieras, Strenču un Valkas.

Jauni satiksmes ceļi Cēsis un apkārtnē.

Par šoseju un zemes ceļu dep. 3. rajona darbību 1939. g. būvsezonā rajona inženieris R. Opmanis mūs informē:

Rajona darbība vasarās mēnešos, kas sakrīt ar lauku darbu periodu, bijusi visai ierobežota, darīts tikai nepieciešamākais. Kapitali remontēti, regulējoti šķērs — un garenprofilu, Vidzemes šoseja pie Ieriķiem no km 72—75, 3 km garumā, izpildot 2100 m³ zemes darbus un iestrādājot 1260 m³ laukakmeņu šķembas. Šis darbs ir daļa no Vidzemes šosejas izbūves programmas 3. rajonā. Posmu starp Ieriķiem (Rīgas apr. resp. 1. rajona robeža) un Cēsu-Drabešu šoseju paredzēts pakāpeniski nobīdīt, iepriekš sega nobīdīto un papildinot ar kapitalo remontu.

Smiltene-Piebalga I šķ. ceļa 0,511 km garā posmā no km 26,209—26,720 Drustu ciemā izbūvēta šoseja, izpildot 1250 m³ zemes darbus un iestrādājot 540 m³ laukakmeņu šķembas; bez tam turpat Drustu ciemā uz Rauna-Drusti I šķ. ceļa 0,430 km garā posmā no km 19,540—19,970 iestrādāta laukakmeņu šķembu vieglā sega, izlietojot 230 m³ šķembas. Ar to Drustu ciema centrs dabūjis pastāvīgu segu un drūstniešiem ciema centrā turpmāk nebūs jābrien dubļi.

Cēsis — Rāmuļu tautas nams — Bānuži I šķ. ceļa šosēšanai, pie Cēsim,

izpildīti zemes darbi 1,5 km garā gabalā 3200 m³. Pilsētā pārbūvēts Cēsu preču stac. pievedceļš (Noliktavas iela) betona segā 77 m, bet šķēmbu (makadama) segā 80 m garumā. Betona segas būvei izlietots cements 27 to, laukakmeņi 100 m³. Sakarā ar jaunās viesnīcas būvi Cēsis iztaisnots Cēsis — Valmiera I šķ. ceļš un paplašināts Uzvaras pieminekļa apkārtnes laukums, izpildot 3700 m³ zemes darbus. Darbus nobeigs, ielu un laukumu nosezdēt ar bitumenētu segu nākamā pavasari.

Pastāvošo ceļu slikto vietu labošanai uz Ieriķi-Skujene I šķ. ceļa 2 km un Cēsis-Liepa-Trikāta I šķ. ceļa 1 km garumā nojaukts nolietotais koka klājs un braucamā daļa nostiprināta ar laukakmeņu sīkšķēmbām; Cēsis-Drabešu šoseja, Cēsis, kapitāli remontēta 0,2 km garā gabalā, reizē regulējot šķērs — un garenkritumu, bet Cēsis-Ligatne II šķ. ceļam izlabota stāvā pakalne Cēsu pagastā, pie Vājiem.

Bez tam bitumenētas šķēmbu (makadama) segas Cēsu apkārtnes šosejām un Cēsu-Piebalgas šosejai, pie Priekuļiem, 32,000 m³, izlietojot I šķ. laukakmeņu sīkšķēmbas 480 m³ un 57,5 to bitumena. Ar to novērsti nepatīkamie putekļi pie LLK vidusskolas Priekuļos.

Valsts grants ceļi planēti ar motorplanētājiem 1200 km kopgarumā un uz-

bērumu augstākās vietās nomainīti satrudējušie koka aizsargu stabiņi, to vietā uzstādot betona — 2300 gb.

Klaušu ceļi planēti ar motorplanētājiem 1100 km garumā vai 85% no visiem rajona klaušu ceļiem, bet IV šķ. ceļi ap 50 km.

Tiltu būvniecībā lielākais darbs, kas tikko nobeigts, ir 22 m gara dz-betona tilta būve pār Amatu uz Drabešu-Ergļu I šķ. ceļa pie Amatas stacijas, izlietojot cementu 53 to un dzelzi 15,5 to. Bez tam pārbūvēti divi pastāvošie mūra tiltiņi, viens — uz Drabeši-Ergļu I šķ. ceļa Kosas pagastā, izlietojot 14 to cementa un 94 m³ laukakmeņu, un otrs — uz Vidzemes šos. pie Ieriķiem, izlietojot 9 to cementa.

Koka tilti tiek būvēti 3 vietās uz maznozīmīgākiem II. un III. šķ. ceļiem 39 m kopgarumā, bet kapitāli remontēti 97 m garais koka tilts pār Gauju pie Ligatnes.

Rajona labošanā šogad klaušu ceļus bija nodevuši 2 pagasti (Mazstraupes un Kosas) 62,5 km kopgarumā, maksājot nodevu vid. 0,8% no nek. mantas vērtības.

Nobeigti arī jaunbūvēto remontdarbniču un garažu iekšējās izbūves darbi, ar ko rajons ieguvīs atbilstošas telpas ceļu labojamo mašīnu un ierīču remontam un novietošanai.

karavīrus un civiliedzīvotājus vieno kopējs mērķis — visu par Latviju!

Sāk mirdzēt Ziemassvētku eglīte. Piektdien, 8. decembrī, Cēsis pulcēsies Cēsu aizsargu pulka komandējošais sastāvs, lai piedalītos kārtējā apspriedē, kurā sāksies plkst. 10 Viesīgās biedrības namā. Pēc apspriedes turpat plkst. 19 pulka vienību komandieri, aizsargi un aizsardzes ar piederīgiem pulcēsies pie Ziemassvētku eglītes. Pēc garīgā akta paredzēta savstarpēja apdāvināšanās, bet Ziemassvētku vecītis izdalīs veltes bērniem. Pulka vadība aicina ikvienu aizsargu un aizsardzi piedalīties ar piederīgiem kopējā eglītes sarīkojumā.

Lačplēša kara ordeņa kavalieru biedrība dedzinās Cēsis un apkārtnē dzīvojošiem kara ordeņa kavalieriem un viņu piederīgiem Ziemassvētku eglīti Cēsu valsts skolotāju institūtā 20. decembrī plkst. 17.30. Lūdz pieteikties instituta kancelejā parastā darba laikā līdz š. g. 15. decembrim.

Valsts aizsardzības fondam ziedojuši sekojoši Cēsu apriņķa tirgotāju un rūpnieku biedrības biedri: Vitols un Jurģens 25 ls, A. Lauris 25 ls, K. Brencis 25 ls, A. Dūmanis 20 ls, F. Sakne 20 ls, D. Vitols 10 ls, B. Puriņš 10 ls, P. Brūzītis 10 ls, E. Plaudis 10 ls, J. Šmits 10 ls, P. Balodis 10 ls, A. Širovs 5 ls, M. Tankels 5 ls, J. Bērziņš 5 ls, G. Stelcs 5 ls, J. Kārkiņš 5 ls, A. Lodits 3 ls, P. Palms 3 ls, K. Portens 2 ls, P. Soste 2 ls, A. Dančauska 2 ls, V. Aleksejevs 2 ls, J. Biders 10 ls, J. Červonogurs 20 ls, J. Kļaviņš 10 ls, E. Jozus 10 ls, E. Veide 10 ls, J. Povlovs 2 ls. Kopā ar iepriekšējiem — Ls 1187.—.

Aizsaulces ceļā. Lauču kapos sestdien apbedīja mirušo Kr. Valdemāra jūrskolas inspektoru Eduardu Ogriņu. Izvadīšanā piedalījās jūrskolas mācības spēki un audzēkņu delegācija ar skolas karogu. Pēc māc. K. Hermaņa dievvārdiem jūrnieceības dep-ta vārdā no aizgājēja atvadījās inž. Zariņš, bet darba koleģu vārdā vaiņagu nolika jūrskolas dir. Kalniņš. Nelaiki aizsaulces ceļā pavadīja arī daudz cēsnieku, noliekot viņa atdusas vietā ziedus un vaiņagus. Krāšņu vaiņagu nolika Sieviešu palīdzības korpusa Cēsu nozare, kuras priekšniece ir nelaiki kundze un kuras darbību tas sekmējis gan vērtīgiem padomiem, gan ar materiālu atbalstu. Viegla smiltis!

Pateicība. Izsaku sirsnīgu pateicību virsnieku ģimeņu biedrības Cēsu nodaļai par ziedotiem Ls 50.—, Cēsu valsts skolotāju instituta trūcīgo skolēnu atbalstīšanai. Direktors.

Tirgotāju ievēribai. Tirdzniecības un rūpniecības ministrs J. Blumbergs parakstījis rīkojumu par lūgumu pieņemšanas kārtību tirdzniecības uzņēmumu darbības atļaujām. Par tirdzniecības uzņēmumiem Cēsu apriņķī lūgumi iesniedzami apriņķa tirgotāju un rūpnieku biedrībai Cēsis, Rīgas ielā 33.

Latvijas skolotāju b-bas nod. Cēsis. Latvijas skolotāju b-ba nodibinājusi nodaļu Cēsis. Latvijas prof. kameras priekšsēdētājs apstiprinājis par Cēsu nod. pr-ku skolotāju Hugo Blumbergu, par valdes locekļiem — direktoru Viktoru Linīgu, dir. Kārlī Opmani, skolas pārz. Jāni Vanagu un skol. Albertu Azacu. Jaunās nod. valde pārņems bij. Cēsu ap-

Atzinības medaļas ritenbraucēju vienības brauciena dalībniekiem Cēsu novadā.

27. augustā Rīgā, Uzvaras laukumā, noslēdzās 4. ritenbraucēju Vienības brauciens. Plašā sarīkojuma noslēgumā ieradās Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis, apsveica uzvarētājus un visus sacensības dalībniekus. Bez daudzām godalģām un balvām Vienības brauciena dalībniekiem tagad, pēc visu rezultātu caurskatīšanas, piešķirtas arī medaļas, kas izsūtītas attiecīgām pašvaldībām. Izcīnītās medaļas saņemamas savā pašvaldībā. Dzelzceļnieku biedrības, Darba kameras un skautu organizācijas dalībniekiem medaļas saņemamas savā organizācijā. Cēsu novadā medaļas izcīnījuši sekojoši dalībnieki:

Cēsu pilsētā zelta medaļu izcīnījuši: Anufrijs Krišāns, Vilis Skrastiņš, Faniņa Bērziņš, Marta Pūce, Viktorija Lārs, Velta Lange, Mirdza Blumbergs, Valentīne Sarja, Rasma Mednis un Jānis Puriņš; sudraba medaļu — Voldemārs Prikulis, Edgars Kubulnieks, Kārlis Korps, Imants Zilgalvis, Vilis Grasis, Alfreds Zariņš, Kārlis Kalniņš, Jānis Puriņš, Eizens Dreislace, Otto Lārs un Dāvids Bērziņš; bronzas medaļu — Arvīds Brēmanis, Valdis Brants, Fridrihs Miķelsons, Arvīds Gavars un Manfreds Puzulis.

Baižkalna pagastā sudraba medaļu izcīnījis Voldemārs Gigeļčuks, Imūros. Cēsu pagastā zelta medaļu — Vasilis Špilovs „Bilēš”, Kārlis Freimanis „Lejas Putrās”, Eduards Bērziņš „Stubos”, Dāvis Spunde un Anna Bērziņš „Stubos”, Milda Auziņš „Olupos”, Elza Kerpe „Purteteros” un Elfrīde Gavariņš „L.-Katrīpās”; sudraba medaļu — Vilis Jansons „Jaunbumburos”, Jānis Āboliņš „Vecīkās”, Otto Vitols „Lāčos”, Artūrs Āboliņš „Vecīkās”, Jānis Vitols „Lāčos” un Arvīds Zandbergs „Purmajos”; sudraba medaļu — Eduards Riekstiņš „Zīpos”; sudraba medaļu — Vilhelms Rožukalns pamatskolā, Edgars Veide pagastnamā, Augusts Leinas „Enzliņos”, Jānis Ozols un Jānis Velens „Kurmos”, Arvīds Sērmukslis „Skolas kalnā” un Aleksandrs Makreckis „J. Griģulos”; bronzas medaļu — Viktors Iva-

riņķa skolotāju b-bas mantu, aktīvus un pasīvus un veiks nodaļas organizēšanu. Nodaļas biedrus uzņems biedrībā valde pēc iesniegtām anketām, ko nod. valde piesūtīs mācības iestāžu vadītājiem. Nodaļa apvienos Cēsu un Cēsu apriņķa pamatskolu, instituta, ģimnazijas, lauksaimniecības, mežkopības un arodskolas skolotājus.

Virsnieku ģimeņu biedrības Cēsu nodaļas skaistā tradīcija, izpildzēt jaunajai paaudzei slāpēs pēc zinībām, iepriecina arī šīnī mācības gadā Cēsu valsts Draudzīgā aicinājuma ģimnaziju, kas ar pateicību saņēmusi no nodaļas trūcīga III. hum. kl. skolēna mācības maksas nomak-sai un nepieciešamākā apģērba iegādāšanai veltītos 140 ls.

Sachs. Sestdien, 9. dec., pl. 18 C.-L.-S. strādnieku arodbiedrības telpās arodb-bas šacha komanda (10 pers.) izcīnīs saciksti pret Latvijas darba kameras šachistu komandu. Tā kā ridzinieki šachā pazīstami ar savu stiprumu, tad sacikste solas būt visai interesanta. — Cēsu pils. šacha meistarības turnīra organizēšanu arī

novs Spāres valsts patversmē. Drustu pagastā sudraba medaļu — Pāteris Ozols „Jaunzanos”, Jānis Gavars „Veczundos” un Ernests Vašils „Dimantos”. Dzērbenes pagastā zelta medaļu — Marta Mūrnieks „Skērstās”; sudraba — Jānis Riemeris „Skērstās”; bronzas — Roberts Zauls „Druvienās”. Ērgļu pagastā zelta — Ernests Krūmiņš „Lejassvilēnos”; sudraba — Eduards Puķītis „Apsītēs”, Alfreds Akmenis „Lejas-Taškēnos” un Jānis Jākobsons „Briežukalnos”; bronzas — Kārlis Skabargs „Veseros”. Gatartas pagastā zelta — Olga Teteris „Ariešos”; sudraba — Pāteris Teteris „Ariešos” un Arvīds Sika „Meža-Ariešos”. Jaunpiebalgas pagastā sudraba — Jānis Lācgalvis „Lejas-Zagars”, Kārlis Balodis „Bērziņos”; bronzas — Eriks Salmiņš „Dzeņos”, Jānis Lācgalvis „Bērziņos” un Arvīds Salmiņš „Dzeņos”. Jaunraunas pagastā zelta — Kārlis Kīlis, Pāteris Briedis „Bīrzmajos” un Eline Batiss „Staljos”; sudraba — Jūlijs Ierācs „Akmeņos”. Jumurdas pagastā sudraba — Arvīds Reiznieks „Mālkalnos”, Pāteris Magdalenoks „Skaigajos” un Jānis Semjonovs „Bērzkalnos”. Launkalnes pagastā zelta — Jānis Pētersons Brantu krejotavā; sudraba — Elmars Kampars „Indrānos”; bronzas — Arvīds Kalniņš „Kalniņos” un Laimons Dinga un Jānis Dinga „Ciematos”. Liepas pagastā sudraba — Alfons Krastiņš „Skangajos” un Ansis Eglītis „Lečos”; bronzas — Oļģerts Dušults „Lejas-Iodēs”. Lizuma pagastā zelta medaļu ieguvuši Milda Ozols un Milda Bumburs „Pamatos”; sudraba — Jānis Laivinieks „Grāvišos”, Herberts Diegs „Ošās”, Alberts Sirmulis „Lizumā”, Ernests Dicka „Pamatos” un Valentīns Lūsis „Strēlniekos”. Mazstrupes pagastā zelta — Elmārs Cīrulis „Vējiņos” un Viktors Enītis „Ziemeļniekos”. Ogres pagastā bronzas — Arnolds Lukstiņš „Zušos” un Leonhards Veidemanis „Kipēnos”. Priekule pagastā sudraba — Ludvigs Pālenis „Lejaspālēnos” un Vladimirs Sūritis „Lielisūritēs”; bronzas — Kurts Kal-

šogad uzņemas arodbiedrība. Turnīra sākums paredzams nāc. gada janvārī. Turvākas ziņas arodb-bā.

Iepirks armijas vajadzībām zirgus. Kara ministrijas Apgādes pārvalde paziņo, ka tā vēl papildus iepirks armijas vajadzībām no lauksaimniekiem zirgus pret tūlītēju samaksu. Zirgus iepirks uz atvieglotiem noteikumiem, vecumā līdz 7 g. ieskaitot. Ērzelus nepirks. Cēsis zirgus iepirks tirgus laukumā — 22. decembrī plkst. 9.

Rīkojums. Cēsu apriņķa pr-nieks paziņo automobiļu un motocikļu īpašniekiem, ka mašīnu pārbaudes 1940. gadam noliktas Cēsis, Vienības laukumā, pl. 15.30 šādās dienās: 2. janv., 1. febr., 1. martā, 1. aprīlī, 15. aprīlī, 1. maijā, 17. maijā, 1. jūnijā, 14. jūnijā, 1. jūlijā, 15. jūlijā, 1. augustā, 15. augustā, 2. sept., 1. okt., 1. novembrī un 2. decembrī.

Cēsu pilsētas bērnu aizgādības komiteja, tāpat kā iepriekšējos gados, nolēmusi arī šī gada Ziemassvētkos apdāvināt pilsētas trūcīgos bērnus, vācot

kavs pamatskolā un Andrejs Brošs Priekule selekcijas stacijā. Raiskuma pagastā zelta — Kārlis Seržants „Briežos” un Edgars Nilenders „Strautniekos”. Rāmujū pagastā sudraba — Nikolajs Majeckis dzelzceļa ēkā, Eduards Ievīņš „Veclielbezās” un Mārtiņš Zaiškalns „Upītēs”; bronzas — Volfgangs Vents aptiekā. Rankas pagastā zelta — Arturs Tora „Veckalaukos”; sudraba — Osvalds Dūcis „Ausēkļos” un Jākabs Žigurs „Lūķēs”. Raunas pagastā zelta — Jānis Klepers „Lejaskleperos”; sudraba — Arvīds Plaudis „Kūdras”; Arvīds Gaiņis „Lejasmendēs”, Kārlis Palieps „Lejas-Druģos” un Richards Kajons „Kajonos”; bronzas — Jānis Auskaps „Kalnabridēgos”, Arvīds Pļavnieks „Zemenēs” un Pāteris Alunde „Lejas-Māliņos”. Rozulas pagastā sudraba — Gustavs Skadiņš „Dimdās”; bronzas — Jānis Kēniņš „Denau-skās”. Sērmukšu pagastā sudraba — Oskars Pilants „Lejas-Rāmujos”, Jānis Strazds (juniors) un Jānis Strazds (seniors) „Strautiņos”, Kārlis Piksis un Adolfs Piksis „Sauleskalnā”; bronzas — Oskars Kļaviņš „Upmajos”. Skujienes pagastā sudraba — Eduards Siliņš „Lejas-Sinkās”, Jānis Vigants „Lapsukalnā” un Aleksis Trupaunieks „Mālos”. Taurenies pagastā sudraba — Jānis Urjāns „Pikaņos”, Oskars Zagars „Grotužos”, Jānis Dambītis „Mazjēčos”, Jānis Igors „Grotužos”, Kārlis Linis „Kaņa-Grotužos”, Augusts Plaudis un Pāteris Strazds „Grotužos”. Vaives pagastā sudraba — Viktors Tripanis „Jaunslavākās”, Osvalds Virsnieks „Rimšās”, Arvīds Sēskis „Ābelītēs” un Laimonis Pranka „Jaunā-Ziedē”; bronzas — Jānis Kļava „Ābelītēs”. Vecpiebalgas pagastā zelta — Eriks Neimanis „Lejas-Naukšēnos”; sudraba — Pāteris Hiršs „Lejas-Kelkos” un Roberts Apins „Kaikažos”; bronzas — Viktors Melnācis „Lejas-Greiveros”. Veselavas pagastā sudraba medaļu ieguvis Kārlis Konrads „Avotiņos”.

šim nolūkam kopīgi ar Latvijas pasta, telegrafa un telefona darbinieku b-bas Cēsu nodaļu ziedojumus naudā un mantās. Ziedojumus minētām mērķim pieņem pils. valdē 4. istabā.

Cēsu-Limbažu-Siguldas strādnieku arodb-bas biedru bērnu eglīte š. g. 20. dec., plkst. 19, arodbiedrības telpās. Biedri tiek lūgti izņemt talonus bērniem, saldumu paciņu saņemšanai, līdz 16. decembrim.

Cēsu amatnieku b-ba valde 27. dec. pl. 5 p. p. b-bas telpās dedzinās biedru bērniem Ziemassvētku eglīti. Biedri lūgti reģistrēt bērnus līdz 12. g. v. b-bas biroja darba laikā.

Cēsu lauku draudzes pal. komitejas locekles lūgtas ierasties uz kopīgu apspriedi svētdien, 10. decembrī, plkst. 1 dienā draudzes mājā.

Cēsu pils. draudzes pal. komitejas sēde pirmdien 11. dec. pl. 7 vak., draudzes mājā Pils ielā 5. Māc. A. Piebalga priekšlasījums ar gaismas bildēm. Dāmas laipni lūgtas ierasties.

V. Bērsone.

J. Cimzes semināra darbība un tā nozīme.

(Cimzes draudzes skolotāju semināra 100 gadu atcerei 10. novembrī 1939. g.)

(2. turpinājums)

1838. g. 21. maijā viņu atlaiz ar vislabāko gatavības apliecinību un tā kā viņš izpētījis arī kurlmēmo mācības kursu, tad viņam izdod arī kurlmēmo skolotāju liecību. 1837. g. vasarā Cimze brīvīkākā kājām apceļo Ziemeļu un Vidusvāciju un 1838. g. viņš pēc pabeigta semināra kursa, ceļojot iepazīstas ar rietumu zemju semināriem un skolām, piegrieždamis lielu vērību viņu organizācijai un iekārtai.

Savu ceļojumu pa Vidusēiropu beidzis, Cimze 1838. g. septembra beigās nonāk Berlīnē un iestājas ar Dr. Harniša palīdzību kā brīvklausītājs turienes universitātē, kur nodarbojas ar filozofiskām, pedagogiskām un teoloģiskām studijām. Berlīnē viņš paliek līdz 1839. g. jūnijam. Cimze nonāk Berlīnē, kad tur vēl valda slavenu teologu-filozofu Hegela un Šteler-machera, un lielā pedagoga Pestalocija gars, un latviešu censonis uzņem šo garu ar jauneklīgu sajūsmu.

Muzikālo izglītību Cimzem sniedza muzikdirektors Henčels — Veisenfelsā un profesors Ludvigs Erks — Berlīnē. Šie vīri veicināja viņa pārliecību, ka daiļa dziedāšana ir labākais tautas sirds izglītošanas līdzeklis, griezdamī viņa vērību uz tautas dziesmu bagātību un krāšņumu.

Viens no Cimzes semināra biedriem Veisenfelsā, Harveks, raksta par viņu šādi: „Pēc beigām studijām Cimze tai-

sija kopā ar citiem kursu beigušiem semināristiem savu skolotāja eksamenu un dabūja visās mācībās pirmo numuru. Viņš pārspēja lielāko daļu no mums visās zinībās; viņš bija uzcītīgs, krietns un viņu cienīja un mīlēja tiklab viņa skolotāji, kā arī skolas biedri.” To pašu liecina arī visa Veisenfelsa semināra skolotāju koleģija, kad viņa saka: Cimzem ir labas gara dāvanas, ļoti laba uzcītība un uzvešanās pret saviem priekšniekiem un skolas biedriem. Cimzem ir gaiša saprašana, ass noģīšanas spēks, skaidra, bagāta sirds, nopietna griba — patikama uzvešanās”. Skolotāju koleģija aizrāda uz viņa visādā ziņā teicamo diplomu un tikai vēlas, lai Cimzem rastos īsts darba lauks, kur viņš ar svētību varētu strādāt priekš savas tēvijas.

Kas attiecas uz Cimzes dzīvi un darbu, tad ļoti zīmīgi to raksturo tā pantiņa vārdi, kas iekalti viņa kapa piemīnīklī: „No tumsības uz gaismu tu tautu vadīji un jaukām dziesmu skaņām tai sirdi cilāji”. Šos vārdus arī Rīgas latviešu biedrība bija spraudusi uz savas sēru vaiņaga lentas, ko Aleksandrs Vebers nolika bērū dienā uz Cimzes kapa. Cimze strādāja seminārā ar visu sirdi, netaupīdams ne spēkus, ne veselību. Tāpat arī audzēkņi pūlējās ar uzcītīgu darbu un nopietnu cēnsību sagatavoties savam augstam amatam. Kad landrāts Bruinings 1840. g. se-

mināru bija revidējis, viņš ziņoja Vidzemes muļžniecībai: „Cimzes personība rāda, ka viņš ir ar gaišu prātu, krietns, noteikts un lēnprātīgs vīrs. Kad šo bagātīgi apdāvināto vīru redz darbojamies savā amatā, tad viņam nevar liegt visaugstāko cieņu. — Šis ārzemēs izglītotais, ar lielu paidagogisku talantu apbalvotais latvietis Cimze aizgrābj un aizrauj sev līdz savus skolēnus, 18—20 gadus vecus jaunēkļus.” — Ari Valmieras mācītājs un semināra nodibinātājs — vēlākais Krievijas luterāņu draudžu bīskaps Dr. F. Valters, kā tuvākais semināra pārraugis, ziņodams muļžniecībai par Cimzes darbību, saka: „Cimze ir pati pieredzētu uzcītību izpildījis savu amatu, un mācības priekšmetos ar semināristiem vairāk panācis, nekā es to turēju par iespējamu, tā kā es varu nodot par Cimzi tikai vislabāko liecību.”

Svēts viņam bija skolotāja amats, un to viņš turēja par visu augstāki, un šo garu viņš arī pārnēsis uz daudzliem saviem audzēkņiem. Viņš bija stingrs un apzinīgs skolotājs un audzinātājs. Nekad viņš nenāca nesagatavojies, vai par vēlu klasē. Pasniedzamo mācības vielu viņš pilnīgi pārvaldīja un apzinīgi turējās pie noteiktā laika. Viņa mācība bija stingri metodiska; viņš runāja skaidri, saprotami, interesanti un aizgrāboši. Viņa stundās neviens negarlaikojās. Ar viņam piemītīgo gara jautrību un atjautību viņš prata audzēkņiem darīt patikamu ikkatru priekšmetu. Disciplīna un kārtība tiklab stundās, kā arī vispārīgi seminārā bija teicama.

Ja gadījās kādi sīkaki pārkāpumi,

tad Cimze nelietoja nekādus seviskus soda līdzekļus. Viņš valdīja ar savu skatu un sodīja ar vārdiem, kādā mācības stundā šo to „ārējo” — kā viņš to sauca — pār-runānot. Noteikti un mierīgi Cimze uzstājās pret saviem audzēkņiem un panāca pie tiem augstu cieņu un godbijību līdz pat vecumam. (Turpmāk beigas.)

Cēsnieki ilgi nebija tā smējušies...

Ar dažām veiksmīgām viesizrādēm Dailes teātra mazais ansamblis iemantojis cēsnieku simpatijas un turpmāk būs vienmēr gaidīts viesis. Ari svētdien, kad ansamblis viesojās ar A. Vilka komediju „Kāzu dāvana”, plašo Viesīgās biedrības zālī piepildīja jūsmīgi skatītāji. Jaunā autora komedijā, kurā daudz teatralisma, nesaudzīgi graizītas negatīvas parādības mūsu sabiedrībā, padarot bezgala smieklīgas personas, kas atrodas šo parādību varā. Cēsnieki ilgi nebija tā smējušies kā pag. svētdienā, skatot A. Vilka groteskā figurā, kuras vairāk līdzīgas lielām nekā dzīvīem cilvēkiem. Ansambļa aktieri sniedza jaukus tēlojumus, cenzdamies viens otru pārspēt kariķēšanā. Izrāde guva lielu piekrišanu un tās rīkotāji, Cēsu aizsargi, ar panākumiem var būt apmierināti.

Vilcienu saraksts.

Iznācis otrais izdevums „Letas” 1939./40. g. ziemas vilcienu saraksts, ar visām pārmaiņām, kas spēkā pēc 1. decembra. Dabūjams visos dzelzceļu un pilsētu kioskos.

Cēsu I. mazpulks sarīko 10. dec. l. pamatskolā 5. darba skati un svinīgā solījuma svētkus ar mazp. dalībnieku priekšnesumiem un loteriju-allegri. Darba skates sākums plkst. 14, priekšnesumu — plkst. 16.

4. Vienības brauciens dalībnieki, kas bija reģistrējušies Cēsu pils. valdē, atzinības medaļas var saņemt pils. valdes kancelejā parastā darba laikā.

Dažādi notikumi. Pret Kristīni Bērziņu Vajņu ielā 33 ievadīta izziņa par trakuma sērgas apkarošanas noteikumu neievērošanu. — Pauline Simane un Mārtiņš Rudzītis no Prof. Būmaņa ielas 9 iesnieguši sūdzības par piekautšanu. — Pret vairākiem cēsniekiem ievadīta izziņa par viltotas naudas izplatīšanu. — Ernestu Grinbergu no Lāča ielas 2 sauc pie atbildības par sab. miera un kārtības traucēšanu. — Par municijas un ieroču glabāšanu sarakstīti protokoli Trejiem Luterā ielā 4 un Kosovam Prof. Būmaņa ielā 2. — Policija vairākus pusaudzus pienākusi sīkās zādzībās, no kurām dažas izdarītas vasarā zaļumu svētkos, Raiskuma līcī.

Baznīcas ziņas.

Cēsu Lauku draudze.

Uzsaucamie: Georgs Alksnis no Valmieras ar Austru Stipnieks no Cēsim. Eduards Zariņš ar Olgu Melderis, abi no Jaunraunas pag. Tirzēšiem. Gotfrīds-Jūlijs Ronis no Līepas pag. Ropiem ar Ausmu Balža no Līepas pagasta Maz-Tomēniem. Hugo-Bērtulis Kēpe no Rīgas ar Helenu-Martu-Elizabeti Eglieti no Gauru valsts pamatskolas. Augusta-Alfrēds Kēpe no Līepas pag. Podniekiem ar Veltu-Ausmu-Helenu Korsaks no Lubanas pag. Priekškalniem. Vilhelms-Voldemars Bunde no Rīgas ar Anitu-Valeriju Lācītis no Kūduma pag. Modrupām.

Miruši: Eduards Ogrīņš, 64 g. v., no Cēsim; Marija Kļegals, 85 g. v., no Līepas pag. Kļegāliem.

Svētdien, 10. dec., pl. 11 ritā dievkalpojums ar sv. dievgaldu. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē dāmu palīdzības komitejas sapulce.

Cēsu pilsētas draudze.

Dzimuši: Līga Vanags, Ieva Gurtiņa, Jānis Niedra.

Kristīti: Vija-Edīte Penka, Zaiga-Zigrida Siltums, Aija-Edīte Skundriķis.

Uzsaucamie: Richards-Ludvigs Strazdiņš ar Elgu-Mariju Kalniņi, abi no Cēsim; Jānis Vitenbergs ar Hildu Eriķu Miliš, abi no Cēsim; Ernests-Oskars Brauska ar Klāru Blome, abi no Cēsim; Frīdrihs Arturs Valters ar Mariju-Jakobīni Bušs, abi no Rīgas.

Svētdien, 10. decembris, pulksten 10.30 dievkalpojums lūgšanas namā. — Svētdien, 10. decembris, plkst. 6 vakarā adventes dievkalpojums lūgšanas namā, māc. Piebalgs. — Trešdien, 13. decembris, adventes dievkalpojums skolu jaunatnei baznīcā pl. 7 vakarā. Dziedās Cēsu valsts arodskolas skolēnu koris. Dziesmu lapas. — Svētdien, 17. decembris, pl. 11 baznīcā dievkalpojums. Spredīkos māc. Dr. Mačulans, māc. Piebalgs. Muzikāli priekšnesumi.

Arāžu draudze.

II. adventē, 10. decembris, dievkalpojums ar dievgaldu pulksten 11 ritā. Pēdējie dievgaldnieki šīn gadā. — III. adventē, 17. decembris, dievkalpojums plkst. 11 ritā. — Zīdmasvētku svētkarā, 24. dec. dievkalpojums ar eglieti pl. 6 vak. Dziedās draudzes jaunatnes dubultkvartets V. Aļena vadībā. Dziesmu lapas.

Igora Kalniņa klaviervakars.

Cēsu pilsētas tautas konservatorija savā kārtējā cikla koncertā iepazīstināja cēsniekus ar jaunu, apdāvinātu latviešu pianistu — Igoru Kalniņu. Uz šo muzikālo iepazīšanos, diemžēl, bija ieradušies tikai minoritāte no Cēsu tā saucamās „koncertu intelligences“. Gudrajai majori-

Jonāss Miesnieks.

Ceļa piezīmes.

(9. turpinājums.)

Trešā Roma jau ir mūsu laiku Roma. To var sadalīt savukārt divos posmos: vecās Romas tradīciju epigoņos un Musolini celtā Romā. No pirmā posma milzīgais Viktora Emanuela piemineklis, kurš mirdz un laistās, bet tas arī ir viss... Musolini, kā jau minēts, konzekventi ceļ mājas tikai mūsu laika līnārā formā. Visas saites ir sarautas ar pagājību, un labi, ka tas ir darīts, jo neko labāku nevar vairs architektūra romaniskā stilā dot, kā ir devusi paganiskā un kristīgā Roma. Vienīgais sakars ar pagānisko Romu ir minētais Musolini forums un statujas viņa. Pēdējās liecina, ka italiešu mūsu dienu tēlniecība ir ievēris cieņīgu, lai gan turpat jāsaaka, ka šīs statujas un forums, no kura baltā marmora apzīlbt acis, stāv pretrunā ar modernā stila celtām ēkām ap to dažādām sporta vajadzībām. Šīs ēkas ir niecīgas; acimredzami, nav šie tik labu architektu, kā tēlnieku.

Paša Romā ir tāda paša stila ēkas daudz lielākas, kā te. Vai tas nav tāpēc, ka architektūra ir atšķirusies no tēlniecības, ka architekti nav reizē tēlnieki un otrādi, ka tēlnieki nav architekti? Vecās pagāniskās Romas celtnēs un tāpat kristīgās Romas celtnēs valda turpreti pilnīga saskaņa starp ēku un statuju, jo tur gleznotājs, tēlnieks, architects bij viena persona. No citām vecām celtnēm Romā pelna ievēribu milzīgie ūdens vadi, pa kuriem apgādāta Roma ar ūdeni. Bet patiesībā Romā ir viss ievēris cieņīgs, skaists un liels, un ja Kaupo padevās Romas baznīcai, tad tas ir Romas pēc. Es tikai skicēju, ko tur var redzēt, un ja tur visu isti grib redzēt un skatīt, tad jādzīvo nevis sešas dienas, bet seši mēneši. Ak cik daudz tur ir mākslas, istas mākslas! Romas, senās pagāniskās Romas architektūras pamatforma aplis-gredzens, bet kristīgās katoļu-krusts. Kā vien, tā otri izmanto arku, kuras saskan jo lieliski ar apli, riņķi.

Tagadējo ēku pamats: kvadrātūra.

Bet lai cik patikami sēdēt mūžīgā pilsētā zem lapotu koku zariem struklās vējā, laiks doties atpakaļ uz dzimtenes pusi, kur vēl priekšā Florence, elegantās Renesanses šūpulis. Ne par velti to sauc daļā: la bella. Viņai cauri tek Arno. No šejienes izveidojusies italiešu valoda, kurai uzlicis savu zīmogu Dante, uzrakstīdams Dievišķo komediju. Te strādājuši pats Dante, Leonardo da Vinči, Mikelandželo. Še valdīja Medīci, un jo lieliska ir palaco Pitti ar 200 m garo fasādi un 3 gandrīz 12 m augstiem milzu stāviem. Bet par šo pilsētu jau guļ kā krāslika, tik stingrā, reneanses stilā izturētais pilis pauz savu daili, kā milzīgas relikvijas no pagājušo laiku audzēm, liecinot, ka te reiz bij politisks centrs, bet tagad province. Te ir viens no skaistākiem skatiem. Tas ir Mikelandželo laukums, kurš stāv par visu pilsētu, pār upi, pāri par visu un vēl par visu to Mikelandželo Davids — īsts grieķu Dievs — un zem viņa divi mūžīgas cilvēku pavadones diena un nakts, nāve un dzīvība...

(Turpmāk beigas.)

VEF RADIO

1940. g. baterijām un strāvai

Fabrikas cenas un noteikumi.

Anodes, akumulatori, elementi, baterijas u. c. pieder. vienmēr krājumā.

SLĒPES.

SLIDAS.

VELOSIPEDI no visām fabrikām. LUKTURI, DINAMO, KARBIDS, SPULDZES.

P. BERGS, Rīgas ielā 18, tālrunis 148.

Kolonial-trauku, radio un velosipedu veikals.

tātei, kas šai laikā, droši vien, klausījās ērtāk un lētāk sasniedzamo radio, nebija daļas par jauna latviešu talanta debiju sava apriņķa metropolē. Kas nu mums, sak', tāds Kalniņš, ja šeit pat Cēsis esam klausījušies ārēņu markas, vērojuši sejas un kritizējuši tualetes! Tas nu tā — pro domo sua, jo ne jau no šīs majoritātes klātbūtnes vai atbūtnes ir atkarīgas Igora Kalniņa mākslas gaitas.

Savam koncertam Igors Kalniņš bija izvēlējies nopietnu, saturīgu programmu, kuru nebūtu grēks spēlēt vislabākā melomaņu sabiedrībā. Retāk koncertā dzirdētais Fridmaņa Bacha d-molla ērģeļu koncerts Stradala transkripcijā gan sākumā izskanēja mazliet satraukti, nemierīgi. Daži pārķērieni, tāpat arī atsevišķu daļu šķietamie tempu palēninājumi pierakstāmi uztraukuma kontam. Taču arī šeit, īpaši Finalā un Largo mākslinieks apliecināja krietnu tehnisku maņu un labu stila izpratni. Jau iespaidīgāki veidojās R. Šūmaņa idiliskās „Meža ainas“, ko Kalniņš spēlēja ar smalkjūtīgi apveltītu romantiku jūsmu. Jo varenu kāpinājumu pianists panāca Vītola „Viņņu dziesmā“, taču paša mākslinieka spēles prieks vispilnīgāk at-

plauka programmas otrajā posmā ar Kloda Debisi un Šopena darbiem. Šeit ļoti delikāti izskanēja Debisi „Dārzs lietū“, kur, tāpat kā „Laumās“, varējām pārliecināties par mākslinieka izkopto pieslienu ar artistisko smalkjūtību, ar kādu viņš veidoja franču meistara impresionistiskās vizijas. Kalniņš labi izjūt arī Šopenu, viņa mūzikas slavisko smeldzi, nemierīgo, untumaino trauksmi. No Šopena vislabākā atmiņā palika divas etiodes — mi- un do-minorā. Sevišķi pēdējā, tā sauktā revolūcijas etiode izskanēja varenā pacilatībā un spēkā, ko godam vaipagoja rēgainais b-molla skerco. Ar šiem darbiem mākslinieks iesildīja arī savu nelielo auditoriju, tā kā no vienprātīgiem aplausiem vajadzēja atpirties ar piederām spēlētām Rachmaņinova, Šopena un Jāņa Mediņa miniaturām. Arī tās liecināja, ka Igors Kalniņš ir mākslinieks ar kvēlu un jūtīgu romantiķa sirdi.

J. Cīrulis.

Cēsu apkārtnē.

Jāņa Poruka vakaru svētdien, 10. dec., Drabešu pag. nama zālē sarīko Arāžu dr. jaunatnes pulciņš. Rakstn. Rūd. Egle un māc. J. Meisters nolasīs referā-

tus par Jāņa Poruka dzīvi un darbu. Latvju komponistu dziesmas ar Poruka tekstiem dziedās brīvmākslinieks Eduards Ramats. Klavieru pavadījumu izpildīs Jūlijs Berkholes. Vēl programā: draudzes jaunatnes pulciņa biedru deklamācijas; V. Draugs (klavieres), M. Grinbergs (vijole) un dr. jaunatnes viru dubultkvarteta dziesmas Vold. Aļena vadībā. Sākums pl. 18. Priekšnesumiem sekos saviesīgs vakars.

Lauku sievītes mācās taupīt. Kūduma pag. lauksaimniecības biedrības mājturības sekcija bija sarīkojusi gaļas pārstrādāšanas kursu. Kursu noslēgumā pie sekcijas vadītājas M. Rudzītes notika vakarēšana. Instruktoru V. Priedīte runāja par taupību un racionalizāciju nama mātes darba laukā. Sanāksme bija kupli apmeklēta.

Kino Metropole programma.

7., 8., 9. un 10. decembris „Gibraltars“ Gaismas skaņu filma 15 daļās — interesanta spionāžas filma. Šī gada visaktīvākā filma. Vēlita, varenam Lielbritānijas cietoksnim, kas apsargā ieeju Vidusjūrā un kuģu ceļu uz Indiju. Gibraltars — dabīga cietoksnis — augstā klints, kas valda par jūras šaurumu, kas savieno Atlantijas okeanu ar Vidusjūru. Filma ar franču un angļu kara flotes lielo karakuģu piedalīšanos. Galv. lomās pazīstamais režisors-aktieris Eriks fon Štroheims un Viviana Romans.

11., 12. un 13. decembris „Pasaulē krustuguni“ Galvenās lomās Klarks Gebls un Mirna Loja.

Cēsu miertiesā.

Spīdžina zirgu un lamajas. Adolfs Vaksis no Zirgu ielas 18 saukts pie atbildības par zirga spīdžināšanu un policijas ierēdņa nolamāšanu. Miertiesnesis Vaksis soda ar 1 mēn. cietumā.

No degvīna grib iztaisīt opiju. Kārlis Struņķis no Lenču pagasta sodīts par piedzeršanos ar Ls 25.— vai 7 d. arestā. Viņš iesniedzis lūgumu no soda atbrīvot, paskaidrojams, ka lietojis nevis degvīnu, bet opiju. Noskaidrojas, ka viņš tomēr degvīns. Miertiesnesis sodu apstiprina.

Saplosītas sirdis.

(Atstāstījis Gaujamietis).

Latvijas agrārā reforma lielā mērā pārveidojusi arī Cēsu pilsētas tuvāko apkaimi. Tur, kur agrāk izpletās lauki un mežs, tagad iekārtotas glītas jaunsaimniecības. Dažu šo jaunsaimniecību tirumi atnāk līdz pašai pilsētai, saplūdzdami ar nomaiņnieku sakņu dārziem. Drusku tālāk atrodas jaunsaimniecība, par kuru jēta runa šai stāstā...

Bija agrs vasaras rīts. Visu nakti bija trakojis negaiss, lijis lietus, bet, ritam austot, mākoņi sāka izklist, un brižiem parādījās saule, gaiši apmirdzēdama pilišķus laukus. Smaržoja puķes, un mežā jautri čivināja putni, lēkādami no zara uz zaru. Pa taku, kas ievīdās kā čūska mežā, pastāvīgi apkārt raudzīdamās, steidzīgi soļoja gadus 18 veca jaunava. Viņa nebija skaistule, bet pievilcīga, priecīga, saulē nodegušu seju, ugunīgām acīm, skaisti veidotām uzacīm, mazliet uz augšu izliektu degunu un mazām lūpām, kurām atveroties, kļuva redzamas divas rindas baltu, veselīgu zobu.

Jaunava bija vienkārša zemnieces tērpā, bez galvsegas. Kuplie, tumšbrūnie mati bija sapīti biezā bīzē, kas sniedzās līdz jostas vietai. Kājas bija ietautas vecos, nodriskātos zābakos, kuri ūdeni bija samirkuši gluži slapji.

Iegājuši biežoknī, jaunava apstājās un sāka uzmanīgi klausīties. Apkārt valdīja klusums. Jaunava nosēdās uz celma un centās sakārtot izjukušos matos. Pēkšņi tuvumā atskanēja cilvēka soļi. Drīz starp

kokiem paspīdēja salmu cepure un izveidojās vīrieša figura. Nācējs pamanīja jaunavu un tuvojās viņai.

„Lūdzu, atvainojiet“, teica viņš, paceldams cepuri un smaidīdams: „Atļaujiet jautāt, kā lai tieku no šejienes Cēsis?“

„Cēsis? Lūk, taisnā virzienā“, norādīja jaunava.

„Taisnā virzienā? Tas ir diezgan nenoteikti“ iesmējās vīrietis, „tur taisni ir mežs, kurā es apmaldījos“.

„Tad jūs neesat gājis pareizu ceļu“, pasmejās arī jaunava.

„Nu, protams, tā jau ir tā nelaime“, teica vīrietis: „Esiet tik laipna un parādiet man pareizo ceļu. Jau no paša rīta esmu mežā un nezinu, kā lai tieku laukā“.

Jaunava pirmo reizi cieši paskatījās viņā. Viņš bija skaists, elegants, jauns cilvēks gaišā uzvalkā un lakkurpēs.

„Bet no kurienes jūs?“ jautāja jaunava.

„Es? No Cēsim, taisnību sakot, no Rīgas“, atbildēja viņš.

Jaunava neticīgi skatījās svešniekā. „Jūs, liekas, neticat?“ pasmaidīja jaunais cilvēks: „Atļaujiet, ka stādos priekšā: Valdis Dzintars. Dažas dienas atpakaļ iebraucu no Rīgas Cēsis viesos pie saviem paziņām Zelmariem. Tagad jūs zināt par mani visu, bet es par jums neko, izņemot to, ka jūs mani mežā pārsteidzāt kā pasakaina būtni“.

Jaunava, laikam, nesaprata komplimentus, jo turpināja aplūkot svešnieku

neuzticības pilnām acīm.

„Vispirms, kā jūs sauc?“

„Ann... Anna!“ pārlabojā jaunava.

„Anna? Lieliski! Man patīk jūsu vārds. Bet, tālāk... Kur jūs dzīvojat?“

„Tepat netālu, jaunsaimniecībā“.

„Protams, pie vecākiem?“

„Jā. Mans tēvs ir jaunsaimnieks“.

„Jaunsaimnieks? Nu, vienalga! Bet ko jūs darāt šeit mežā?“

„Mums pazudusi gov“.

„Ak, debess!“ iesaucās Dzintars: „Pazudusi gov, un jūs viņu meklējat?“

„Bet es redzēju jūsu govī. Brūna ar baltiem plankumiem?“

„Jā, jā! Sakiet, lūdzu, kur? Viņa jau vakar mums pazuda ganībās“.

„Kur? Kā lai to paskaidro? Tas ir diezgan grūti. Liekas, kilometrus divus no šejienes. Tur ir plava un apkārt bērzi, tikai bērzi...“

„Ak, zinu, zinu!“ priecīgi iesaucās jaunava un ātri devās norādītā virzienā.

„Atvainojiet, Anna! Bet kā ar mani?“ Zēlā balsi prasīja jaunais cilvēks, „bez jums es atkal apmaldīšos“.

Jaunava apstājās nesaprašanā.

„Darīsim tā“, teica Dzintars, „es kopā ar jums aiziesu līdz plavai, un kad jūs būsiet atradusi savu bēgli, tad parādīsiet man ceļu uz Cēsim“.

„Nu, labi!“ noteica jaunava, steigdamās uz priekšu.

Dzintars viņu panāca un soļoja blakus. Viņi aizsniedza plavu ar bērziem: govus tur nebija.

„Raibaja, Raibaja, Raibaja!“ sauca jaunava.

Tālumā atskanēja govus maušana.

„Raibaja, Raibaja, Raibaja!“ skali sauca Anna un jaunais cilvēks.

Maušana tuvojās, un klajumā no meža izskrēja skaista sugas gov“.

„Raibali! Ak, tu, muļķīte!“ priecīgi iesaucās Anna, pieskrējusi govij klāt un apkampusi rokām viņas kaklu: „Kāpēc aizbēgi, palaidne? Droši vien pārdzīvoji lielas bailes. Nu iesim mājās, muļķīte!“

Noglāstījusi bēgli, Anna paņēma viņu pie ragiem un veda projām. Raibaja paklausīgi sekoja. Mežs palika retāks un parādījās jau tirumi.

„Lūk, kur Cēsis!“ teica Anna, rādot ar roku tālumā, kur aiz kalna pacēlās Cēsu torņi.

„Loti pateicos!“ atbildēja Dzintars: „Vai drīkstu jūs kādreiz apciemot?“

„Lūdzu!“ neliekuļoti teica jaunava: „Mūsu mājas tepat pa kreisi... skaidru jūmt“.

Govs, sajutusi mājas tuvumu, rāvās uz priekšu un vilka līdz jaunavu.

„Tā tad, uz redzēšanos?“ teica Dzintars, nogrieždamies pa labi.

„Ardievu!“ sauca Anna: „Atnāciet, ja vēlaties!“

Netālu no mājām Anna ieraudzīja kādu cilvēku, kas steidzās viņai pretim.

Tas bija viņas ligavainis, kādas Cēsu iestādes ierēdnis — Tedišs Laimstārs. Ieraudzījis Annu, viņš nevarēja nociesties un skrēja. Anna, turpretim, nesteidzās.

Nodūrusi galvu, viņa domāja par negaidīto satikšanos mežā. Kas gan varēja būt šis jaunais cilvēks? Annai viņš bija atstājis labu iespaidu, — runāja tik gudri un patikami, droši vien, ir izglītots cilvēks.

(Turpmāk vēl.)

Dzīvokļu ires Cēsis.

Ministru kabineta pieņemtie pārgrozījumi ires likumā gan vēl neatrisina telpu ires jautājumu visā pilnībā un tie uzskatāmi kā šī jautājuma pagaidu atrisinājums līdz tam laikam, kamēr būs izpēti visi jautājumi, kas skar telpu iri. Tad arī varēs izstrādāt un radīt jaunu, mūsu dzīves apstākļiem piemērotu, ires likumu.

Pēdējos četros gados ires maksas svārstības Cēsis rāda Valsts statistiskās pārvaldes publicētie dati. Vienistabu dzī-

voklis 1936. g. vidēji maksāja 9,50 ls; 1937. g. un 1938. g. — 10 ls. bet š. g. augusta mēnesī jau 12 ls. Divistabu dzīvoklis 1936. g. maksāja 17,50 ls; 1937. g. — 18 ls; 1938. g. — 19 ls un šā gada augusta mēnesī 22 ls. Trīstāvu dzīvokļa cenas procentuāli nav tik strauji palielinājušās. 1936. gadā trīstāvu dzīvokļi maksāja 25,50 ls; 1937. g. — 26 ls; 1938. g. — 27,50 un šā gada augustā — 30 ls. Salīdzinot ar pārējo Vidzemes apriņķu pilsētu dzīvokļu cenām, Cēsis dzīvokļu cenas ir augstākās. Ka jaunais ires likums

bija vajadzīgs, rāda pēdējo četrus gadus ires maksas, kas palielinājušās nesamērīgi.

Sports.

Meistarības finālā trīs skolas un aizsargi. Trešā meistarības kārtā sestdien notika trīs cīņas, kurās uzvarēja aizsargi, institūts, arodskola un ģimnazija, iekļūdami finālgrupā. Šīs četras vienības cīnīsies par Cēsu meistarnosaukumu.

L. Z. S. S. rikotais propagandas sarīkojums svētdien bija pulcējies prāvu interesentu skaits. Lektors A. Lukstiņš klausītājus iepazīstināja ar ātrslidošanas pamatmācībām, demonstrējot dažādus treniņa papēmienu. Sekoja filmas izrāde par Eiropas meistarsacīkstēm ātrslidošanā Rīgā. Slēpotājus ar slēpošanas „noslēpumiem” iepazīstināja meistars Pedrako.

Atbild. redaktors: **Roberts Jānelaitis.**
Izdevēja: izdevniecība „Gauja.”

Uzaicinājums.

Cēsu patērētāju biedrība paredzējusi sarīkot biedriem un bērniem 1940. gada 5. janvārī pl. 17 (5)

Ziemassvētku eglīti

Laipni lūdz biedrus pieteikties līdz š. g. 30. dec. biedrības veikalos, Raunas ielā Nr. 15 un Rīgas ielā Nr. 39, uzdotot bērņus līdz 12 g. vecumam.

Valde.

RADIO, AUTO, MOTOCIKLETU akumulatoru pildīšana

ar moderno VEF pildītāju

D. Blūms un dēls

mechaniskā darbnīca

Cēsis, Prof. Būmaņa ielā Nr. 2-a.

Pieņem akumulatorus ziemas uzglabāšanā.

Cēsu pag. valde

1939. g. 14. decembrī plkst. 12 Cēsu pagasta namā

vairāksolīšanā iznomās

Melturkrogu ar tiesību uz 1940. gadu turēt I šķiras traktieri un pārtikas preču veikalu.

Dalībniekiem solišanas dienā jāiemaksā pagasta valdei nodrošinājums Ls 200,—

Tuvākas ziņas pagasta valdē. Tālrūnis Cēsis 180.

Cēsu pagasta valde.

Dzērbenes brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība

š. g. 10. decembrī, plkst. 14, Dzērbenes pag. Lapiņos iznomās 1940. gadam

kluba telpas un bufeti

(apm. 400 mtr. no Dzērbenes dz. stac.).

Pie izsoles jāiemaksā drošība Ls 100.— Valde patur tiesības telpas izdot pēc saviem iesakiem.

Valde.

Rozulas pagasta valde

savā š. g. 16. decembra sēdē, pagasta namā plkst. 9

pieņems

pagasta ziņnesi-rentnieku.

Izrentēs

pašvaldībai piederošās Kalniņa mājas (pagasta nama) zemi, kas sastāv no 20 ha aramzemes un ap 10 ha pļavu.

Personām, kas vēlas pieņemt pagasta ziņnesa vietu un rentēt zemi, jāiesniedz pagasta valdei ar Ls 2,— apmaksāts lūgums līdz 14. decembrim, kurā jāuzrāda ģimenes lielums, zirgu, liellopu, darba riku un vasarāju sēklas labības daudzums.

Ierašanās personīga. Tuvākas ziņas pagasta valdes kancelejā. Tālrūnis Āsteri 28.

Piezīme: Zemi izrentēs vairāksolīšanā un pagasta valde patur sev tiesības to izrentēt un ziņnesi pieņemt pēc saviem iesakiem.

Rozulas pag. vecākais K. Liepiņš.

Pagasta sekretārs J. Jozers.

Paziņojums.

par kustamas mantas izsoli.

Rīgas apgabaltiesas Cēsu apr. tiesu izpildītājs, kura kanceleja ir Cēsis, Raunas ielā Nr. 10, dz. 4, paziņo ka 1939. g. 14. decembrī plkst. 12 lēnā Kosas pagasta „Lejas-Piknēnos”

pārdos 1 publiskā izsolē

Jāņa Zeitiņa kustamu mantu: ķēves, govīs un teles, kas novērtēta par 2180,— lātem.

Apskatīt pārdodamās mantas, ieskatīties mantu sarakstā un novērtējumā varēs pārdodšanas dienā un vietā.

Cēsis, 1939. g. 27. novembrī. Līdētā 470. num.

Tiesu izpildītājs O. Stellmachers.

Apdrošināšanas
akc. sab.

„DROŠĪBA”

Cēsu agentūra

L. Katrinas ielā 9. Tel. 88.

R. JĒPE.

Uzmanību!

Līdz Ls 200,— tam, kas apgādās jēnam enerģiskam cilvēkam pastāvīgu vietu valsts iestādē, solidā uzņēmumā vai citur, neizsl. arī fiz. darbu. Aizsargs, pilnīgs atturības, uzticams un drošības spējis. Ofertes šīs av. kantori J. L.

Galdnieki un mācekļi

vajadz. Bērendta galdniecībā Cēsis, Valju ielā 5, tel. 316.

Kalpone

vajadzīga lauksaimniecībā 2 km. no Cēsim. Pieteikties šās avīzes kantori.

Kalpone

vajadzīga Gaujas ielā Nr. 13 dzīv. 1.

Jauna sieviete

lūdz kautkādu darbu dažas dienas ned., mazgā arī veļu, piepr. 9. un 10. decembrī L. Katrinas ielā 13, dz. 4.

Kalpone

uzticama vajadzīga. Piet. Laučiņos, Deičmaņa kioskā.

Kalpone

vajadzīga nelielā saimniecībā pie Cēsim. Piet. Krastiņa k. veik. Rīgas ielā 53.

Meita

vajadz. mazā lauku saimn. 2 km. no Cēsim. Piet. Rīgas ielā 20 dz. 2.

Pērk dēļus

ozola, oša, alkšņa, priedes no 1" līdz 3" Bērendta galdniecībā Cēsis, Valju ielā 5, tālrūnis 316.

Labs pļavas siens

un piena govīs turēšanai pārdodami. Pieprasīt Valdemāra ielā 23 dz. 1.

Rudzu salmi

1 kaudze pārdodama Ausēkļa ielā 24, tel. 159.

Pārdod

ekselmašīnu un ozola mucas Priekuļu pag. „Galakunčos”.

Paziņojumu

kaļņo manis aizgājusi mana sieva

Marija Grosvalds un par viņas parādiem neatbild.

Mārtiņš Grosvalds Cēsis, Ausēkļa ielā 18.

Atrasts

kungu kabatas pulkstenis Liepas pag. aizsargu namā, pēc izrikojuma š. g. 29. oktobrī. Zaudētājs var saņemt Cēsu apr. policijā.

Rentnieks

vajadzīgs Cēsu pag. Braķu mājai. Tuvākas ziņas Cēsis, Zirņu ielā Nr. 2, dz. 4.

Dāviniet svētkos
kvalitātes ražojumu

VEF radio

Plašā izvēlē 1940. g. modeļi

par fabrikas cenām un noteikumiem.

Anodes.

Elementi.

Pilda akumulatorus.

Cēsu pils. elektrotehniskais veikals
Rīgas ielā Nr. 17, telefonš 157.—

Ūtrupe.

Veselavas pagasttiesa ziņo, ka š. g. 14. decembrī, plkst. 10, Veselavas pag. Bērziņos

pārdos izsolē

mirušā Jāņa Jeleviča kūstamo inventāru, sastāvošu no zirga, govīm, lopbarības, kartupeļiem, lauksaimniecības darba rīkiem, istabas lietām, traukiem un cita. Tūlīt-samaksa.

Bērziņu māja atrodas 1 km. aiz Bērzu krogā.

Pagasttiesa.

3-istabu dzīvoklis

un 2 atsevišķas istabas ar vai bez mēbelēm izdodamas Dārza ielā 28.

1 ist. un virtuve

izdodama Valdemāra ielā Nr. 13.

2-istabu dzīvoklis

izdodams M. Katrinas ielā 12

IEVĒRĪBAI

Sakot ar š. g. Cēsu patērētāju biedrība

ATVER

pārtikas preču veikalu
Laučiņos, Poruka ielā Nr. 16

Laipni lūdzam god. patērētājus dāvat tādu pat nedalītu uzticību arī mūsu jaunajam veikalam.

Jūs veicināsietaipību iestājoties par biedru Cēsu patērētāju biedrību.

VALDE.

VEF

jaunie 1940. gada modeļi

elektrībai un baterijām

dabūjami pie

P. Ķipēna Cēsis, Rīgas ielā Nr. 8, telef. 139

2 istabas

bez mēbelēm izdodamas Rīgas ielā Nr. 4, dz. 3.

Mēbelēta istaba

izdodama Valju ielā Nr. 14, ieeja arī no Rīgas ielas 19. Piepr. dz. 10.

Izdodama

silta mēbelēta istaba ar atsev. ieeju Torņa ielā 1, dz. 5, III stāvā, pretim baznīcai.

2veikala telpas

izdodamas Vienības lauk. 4 (Latvijas kredītbanks māja). Tuvākas ziņas pilsētas valdē no pl. 11—1 pie valdes loc. M. Nīmaņa.

PUKES

krizantemas (mārtiprozes) skaisti uzziņdējušas dabūjam H. Fišera dārzniecībā Cēsis Zaķu ielā 23.

Graudnieks

vajadzīgs Vaives p. Apnāros. Pieteikties pa tālr. Vaive 13, pie īpašnieka.

Rentnieki

var pieteikties Jaunraunas pag. Ķerpu m.

Cēsis

pārdod māju. Piepr. lūdz iesūtīt rakstiski šās av. kant.

Ķīmiski

tīra un gludina M. Katrinas ielā 4, dz. 3, V. Liepiņš.

4-istabu dzīv.

ar verandu un visām ērtībām no 1. janv. izdodams Kanāla ielā Nr. 4, piepr. dz. 4 no plkst. 2—4 pēc pusd.

Galoša pazudusi Kaķu un Poruka ielu stūrī. Laipni lūdz nodot šīs av. kant.

Govis

jaunpiena un grūsnējas, pārdodam. Laučiņos Karitona m.

Sludinājumi

„Cēsu Vēstis”
jānodod vēlāks trešd. līdz pl. 17.